

סוכה נה: (משנה שניה) עד נו: (סוף המסכת)

ביאורים

קִיץ המזבח: עולות נדבה שהיו מקריבים על המזבח בזמן שלא היה כל קרבן להקריב עליו, לא קרבן חובה ולא קרבן נדבה - כדי שלא יישאר המזבח שומם. עולות נדבה אלו קרויים "קִיץ המזבח", שכן "קִיץ" הוא כינוי לפירות, וכשם שנוהג העולם הוא להעלות על השולחן פירות ומיני מתיקה בגמר הסעודה לקינוח, כך גם עולות נדבה אלו הן כקינוח סעודה למזבח.

משנה

אופן חלוקת הקרבנות בשלושת הרגלים:

כל המשמרות זכאיות ל:

1. אימורי הרגלים. (חזה ושוק של שלמי חגיגה, עורות של עולות ראייה, ומוספי צבור ובשר שערי חטאת)
2. חילוק לחם הפנים. [כשבועות חל בשבת, מחלקים לכל כהן גַם מלחם הפנים וגַם משתי הלחם]

המשמר שזמנו קבוע בשבוע זה זכאי ל:

1. תמידין.
2. נדרים ונדבות.
3. פר העלם דבר של ציבור ושעירי ע"ז (ע"פ ביאור הגמ').
4. קִיץ המזבח (ע"פ ביאור הגמ').

המקור לכך שזכאיות באימורי הרגלים:

"וַיֵּאמֶר מֹשֶׁה אֶתְּנֵהוּ לַיהוָה וְלִפְנֵי הַכֹּהֲנִים" (שנאמר: "לִפְנֵי הַמִּקְרָב אֹתָהּ לִפְנֵי הַיְהוָה")
דין זה נוהג רק ברגלים, שנאמר: "מֵאֶחָד שְׁעָרֶיךָ" - כשכל ישראל נכנסים בשער (=עיר) אחד.

המקור לכך שזכאיות בחילוק לחם הפנים:

"חֶלֶק כַּחֲלֵק יֵאָכְלוּ" - כשם ששוות בחלק עבודה כך שוות בחלק אכילה. (ומדובר באכילת לחם הפנים, כי אכילת קרבנות כבר נלמדה לעיל)

המקור לכך שלא זכאיות בחובות שלא מחמת הרגל:

"לֹא יֵאָכְלוּ מֵעֲלֵי הַקֹּרְבָּנוֹת" - חוץ מהקרבנות הסדירים שהמשמרות סיכמו ביניהם שכל שבוע משמרת אחרת זכאית.

סדר הברכות

בקידוש שבת

ב"ש: ברכת היום ואח"כ ברכת היין.
(כי: 1. היום גורם ליין לבוא. 2. כניסת היום מגיעה קודם היין)

ב"ה: ברכת היין ואח"כ ברכת היום.
(כי: 1. היין גורם לקידוש להאמר. 2. היין הוא תדיר ולכן קודם)

כשנכנס לסוכה בתחילת סוכות:

רב: 'לישב בסוכה' ואח"כ 'שהחיינו'.
(הברכה על חיוב היום קודמת)

רבה בב"ח: 'שהחיינו' ואח"כ 'לישב בסוכה'.
(הברכה התדירה קודמת)

שתי המחלוקות אינן תלויות זו בזו

ייתכן שב"ה מודים לרב:

בקידוש: ברכת היום תלויה ביין,
בסוכה ברכת הסוכה אינה תלויה בברכת 'שהחיינו'.

ייתכן שב"ש מודים לרבב"ח:

בקידוש: היום גורם ליין שיבוא,
בסוכות 'שהחיינו' לא תלוי בסוכה.

קושיה על רב מהמשנה:

מהמשנה (שקבעה שמחלקים את לחם הפנים לפני שתי הלחם) משמע שתדיר עדיף מחובת היום!

תירוץ:

זוהי מח' תנאים, בברייתא מופיעה דעה הפוכה מהמשנה ולפיה חובת היום עדיפה מתדיר (וקודם מחלקים את שתי הלחם).

רנב"ח: הלכה כרבב"ח.

רשבד"א: הלכה כרב.

הכרעת הגמרא: הלכה כרב.

משנה

למי מחלקים לחם הפניםבימות השנה:

ת"ק: המשמר הנכנס - 6, והיוצא - 6.
ר' יהודה: המשמר הנכנס - 7 והיוצא - 5.

כששבת צמודה לחג:

כל המשמרות חולקות בשווה בלחם הפנים.
 (כי בגלל יו"ט הם חייבות להיות בשבת במקדש)

כשיש פער של יום בין חג לשבת:

שתי המשמרות שזמנם לשרת נוטלים 10 חלות.
יתר המשמרות נוטלות 2 חלות.
 (יתר המשמרות יכלו לא להיות בשבת זו במקדש)

מקום חלוקת לחם הפניםמקום החלוקה:

משמר הנכנס - בצפון.
 משמר היוצא - בדרום.
 (ומשמר 'בילגה' - תמיד בדרום [וטבעתה קבועה וחלונה סתומה])

לפי ר"י משמר הנכנס מקבל יותר חלות
 כשכר על הגפת הדלתות.

הנכנס נוטל בצפון, שהוא עיקר (ומקום שחיטת
 קדשי קדשים), כדי להבליט שהוא נכנס לעבודה.

מדוע נענש משמר 'בילגה'?

דעה 1: כי משמרת זו איחרה לעבודה.
 דעה 2: כי מרים בת בילגה המירה דתה ונשאת ליווני,
 וכשנכנסו יוונים להיכל היתה מבעטת במזבח ומגדפת.

חינוך זה קיבלה מרים מהוריה, וכל
 המשמר נענש, כי "אוי לרשע ואוי
 לשכנו".

רב יהודה:

משמר הנכנס והיוצא חולקים בעורות המוספין.

דחייה:

מ'תנא דבי שמואל' משמע שלא חולקים בעורות המוספין
 (מוזכר שם רק הדין שחולקים בלחם הפנים).